

Fradrag i læretiden ved bestått fag- og svenneprøve

Vi har svart på spørsmål om fradrag i læretiden etter forskrift til opplæringsloven § 11-13.

TOLKNINGSUTTALELSE | 21.06.2023

Gjelder

- Forskrift til opplæringslova - § 11-13. Tidlegare bestått fag- eller svenneprøve i Kunnskapsløftet

Vi har fått spørsmål fra Statsforvalteren i Trøndelag om tolkning av forskrift til opplæringsloven § 11-13, og om å avklare vår tidligere tolkningsuttalelse om denne.

Spørsmålet kommer opprinnelig fra Trøndelag fylkeskommune, som også har også drøftet spørsmålene med andre fylkeskommuner.

Sakens bakgrunn

Det følger av forskrift til opplæringsloven § 11-13 første ledd at «[b]estått fag- eller svenneprøve i fag som bygger på det same Vg2 som det aktuelle lærefaget, blir godskrive med 3 år i læretida for lærlingar og i praksistida for praksiskandidatar og kandidatar for fagbrev på jobb».

Trøndelag fylkeskommune har tolket første ledd i § 11-13 slik at det skal gis tre år fradrag for bestått fagbrev som i utdanningsprogrammet har samme vg2, men uten at kandidaten nødvendigvis har gjennomført vg2.

Slik vi forstår henvendelsen deres er spørsmålet om «bygger på det same vg2» i forskriften § 11-13 første ledd betyr at kandidaten må ha gjennomført og bestått det aktuelle vg2 for å få fradrag i læretiden eller

praksistiden.

Fylkeskommunens og Statsforvalterens tolkning

Fylkeskommunen har tolket det slik at en person som tidligere har bestått fagbrev i elektrikerfaget og som ved tegning av en lærekontrakt i heismontørfaget får fradrag på tre år, uavhengig av hvordan fagbrevet er bestått.

Fylkeskommunen har i tilknytning til dette stilt opp to spørsmål:

- Spørsmål 1 er om forskrift til opplæringsloven § 11-13 første ledd skal forstås om at bestått fag- eller svenneprøve i fag der kandidaten har gjennomført og bestått samme vg2 som det aktuelle lærefaget bygger på i utdanningsprogrammet, blir godskrevet med 3 år i læretiden for lærlinger og i praksistiden for praksiskandidater og kandidater for fagbrev på jobb.
- Spørsmål 2 er om en kandidat som tidligere har bestått fagbrev i elektrikerfaget uten å ha gjennomført vg2, i for eksempel elenergi og ekom, ved tegning av lærekontrakt i heismontørfaget vil ha rett på tre års fradrag i læretiden etter § 11-13.

Dere tolker spørsmål 1 slik at kandidaten må ha gjennomført et vg2 som ligger innenfor det aktuelle lærefaget for å få tre års fradrag i læretiden. Dere skriver at dette vil medføre at de som har et annet fagbrev fra før, men som ikke har gjennomført og bestått vg2 innenfor lærefaget, ikke kan få tre års fradrag når de tar et nytt fagbrev innenfor et annet lærefag.

Når det gjelder spørsmål 2, mener dere at dette betyr at kandidaten også må fysisk gjennomføre og bestå vg2 elenergi og ekom for å få tre års fradrag, og at det ikke er tilstrekkelig å ha bestått fagbrevet uten å ha gjennomført vg2.

Vår tolkning

Fylkeskommunen må alltid gjøre en konkret vurdering av hvilken bestemmelse i forskriften kapittel 11 kandidaten faller innenfor før det vurderes hvor mange års godskriving hen kan få.

Det relevante for å vurdere om og eventuelt hvor mange års godskriving en kandidat får etter forskriften § 11-13 første ledd, er hvilket vg2 kandidatens fag- eller svennebrev bygger på, og ikke hvilket fagbrev personen allerede har bestått. For å få tre års fradrag i læretiden i det nye lærefaget, jf. spørsmål 1, må kandidaten i forbindelse med den allerede beståtte fag- eller svenneprøven ha gjennomført og bestått samme vg2 som kandidaten må ta i forbindelse med fag- eller svenneprøven for det nye lærefaget. Det avgjørende er at kandidaten har tatt det samme vg2, uavhengig av om det er et ordinært løp eller et kryssløp, og at samme vg2 er gjennomført og bestått.

Når det gjelder spørsmål 2 vil antall års fradrag i læretiden bero på kompetansen til kandidaten, og

fylkeskommunen må gjøre en konkret vurdering av hvilken bestemmelse kandidaten faller innenfor. Relevante vurderingsmomenter her er om kandidaten har gjennomgått opplæringen før eller i Kunnskapsløftet, om hen har tidligere læretid eller praksistid og om hen har tidligere bestått fag- eller svenneprøve før eller i Kunnskapsløftet, jf. forskriften §§ 11-10 – 11-14.

Siden det er flere fylkeskommuner som har drøftet disse spørsmålene, sender vi kopi av dette svaret til alle statsforvalterne.

Vår referanse: 2023/1897